

Pieterově památce

Sally Goodrichové se 11.září 2001 zhroutil svět. Při teroristickém útoku na newyorská Dvojčata totiž zahynul její syn Pieter.Po dvou letech dostala Sally e- mail od Pieterova přítele, ve kterém jí nabízel možnost odjet do Afghánistánu a pomoci zde vybudovat školy, zajistit schopné učitele atd.

Sally se rozhodla okamžitě. Toužila uctít synovu památku, jelikož věděla, že i on by se rozhodl pro nesobeckou pomoc potřebným, a doufala, že tak dá svému životu nový smysl.

Odjela proto do afghánské provincie Logar, aby zde pomohla vybudovat dívčí školu a dala tak dětem šanci na vzdělání, na lepší budoucnost...

Jsou tak milé, tak veselé a bezprostřední, pomyslela si Sally při pohledu na houf dívek, tak půvabné...

Děvčata štěbetají a vesele se smějí. Jsou tak odvážné... Hnutí Taliban hrozí smrtí všem, kdo by i přes zákaz navštěvovali školu. A ony všechny, včetně šestiletých holčiček s velikými čokoládovými kukadly, riskují...Riskují, že zemřou, přesto chodí do školy.Touží po vzdělání, neboť bez něj nejsou zdejší lidé víc než prach, prach na rudých afghánských cestách, věčně dunících kroky fanatických ozbrojenců v černých kuklách, se samopaly na zádech. A pod těmi maskami se skrývají tvrdé oči bez špetky soucitu...

Sally se znovu zaposlouchala do vodopádu slov.Děti se vážným tématům zatím vyhýbají, tabu je zejména náboženská a politická situace.V zemi jako Afghánistán je lepší mlčet, slova mohou být nebezpečnější než miny a granáty, nikdy nevíte, kdo vás poslouchá.To už zde ví i malé děti, pššt, tohle se nesmí říkat, slychají odmala.

Nejmladší dívenky odešly, Sally zůstala se staršími studentkami sama.Dívky si ji zkoumavě prohlížejí. Žádné z nich není víc než třináct let

Dobrodějka, anděl, žena, díky níž můžete studovat.Tak o Sally Goodrichové mluví učitelé, téměř s posvátnou bázňí, uctivě a obdivně.Bez její obětavosti by se žádná z dívek z provincie Logar nenaučila číst ani psát a namísto školních uniforem by nosily ošuntělé hadry.

O Sally se ve škole mluvilo tak často, před jejím příjezdem proběhlo tolik příprav, že se v očích dívek stala téměř bohyní, získala svatozář dokonalosti, snad až nadpозemskosti. Teď však děti zjišťují, že Sally je navenek úplně obyčejná žena, jež má kolem úst a u očí stejné droboučké vrásky jako jejich maminky, že její ruce, když je hladí, jsou teplé a měkké.Že i jejíma očima probleskne občas stín smutku či stesku. Nevědí, že i úžasná dospělá Sally někdy pláče, hlavně v noci, když je sama a ze tmy do ní zákeřně buší vzpomínky...Vzpomínky na Pietera, na život před příšerným okamžikem, kdy se zhroutilo Světové obchodní centrum.

Proud řeči najednou narazil na pomyslnou hráz.Za ní už nejsou mělké bezpečné vody nezávažného švitoření, nýbrž divoké, rozbouřené peřeje skutečnosti, hrozící zahubit všechny odvážlivce, kteří by se snad do nich pustili.

„Pověz,“ obrátila se Sally na dívku, jež stála poblíž, „chodíš do školy ráda?“
„Ano. Jen je mi smutno kvůli mamince. Ona každé ráno pláče, když mě vyprovází před dům.“

„Bojí se o tebe?“

Zbytečná otázka, uvědomila si Sally vzápětí.

„Zastřelili by mě, a ji taky, i mého brášku, kdyby zjistili, že se chodím. Je to totiž zakázané.Maminka říkala, že Taliban se bojí vzdělaných lidí...“

Děvče vzápětí polekaně zmlklo, jako by si příliš pozdě uvědomilo, co vlastně řeklo. Sally se něžně usmála, pohladila dívku po jemných tmavých vlasech.

„Ale přesto sem chodíš...“

„ Učitelé říkají, že jsem chytrá, že mého nadání by byla škoda, kdybych zůstala doma.“
zapýřila se dívka.

Umožnila jsem rozvíjet talent nejméně jedné dívky. To přece stojí za tu práci, uvědomila si Sally.

Z otevřených oken školy zní zpěv. Sally nerozumí slovům, ale melodie je svěží jako jitro v horách, veselá jako ptačí hvízdání, silná jako říční proud, plná odvahy a naděje. Dívky, stojící v kroužku kolem Sally, se přidávají. Nejprve tiše, pak stále hlasitěji. Je to krásné i smutné zároveň, radostné i dojemné. Dětský zpěv, veselé tóny nad smutnou, vyčerpanou zemí, unavené záštitě a agresí, násilím a neporozuměním.

Přichází učitelka. Vysoká žena v bílém šátku, s upřímnými očima v usměvavé tváři.

„ Děkuji, že jste dala dívkám šanci...“

Jediná prostá věta, ale hřeje jako sluneční paprsky. A jako ony dokáže rozjasnit prostor kdesi uvnitř samotné Sally, kde už víc než dva roky vládne mrazivá temnota.

Po synově smrti měla Sally dojem, že pro ni život skončil, že už ze tmy, jež náhle přikryla celý svět, nenajde nikdy cestu ven. Pak přišel ten e- mail. V Afghánistánu je třeba vybudovat nové školy, zajistit pomůcky, učitele... Peněz je málo.

Pomůžu! Sally se tenkrát rozhodla okamžitě. Toužila vnést světlo a nový smysl do svého života, navíc cítila, že i Pieter by to tak chtěl. Našla se v té práci, dobrota a lidskost vyplouvaly na povrch v obětavé pomoci druhým.

Prostranství před školou se začínalo plnit dalšími studentkami. Každá chtěla být co nejbliž Sally, oplatit jí úsměv, dát jí malý dárek. Sally, s náručí plnou ručně vyrobených drobností, se šťastně usmívala.

Všude kolem rozjasněné tváře a zářivé oči, vzduch voněl laskavostí a chvěl se smíchem a písňemi.

Nikdo jim nezabrání chodit do školy, jsou statečné, odhodlané učit se...

„Děkujeme vám, Sally, děkujeme!“

To já bych vám měla poděkovat, pomyslela si Sally, vždyť vy jste mi daly důvod žít dál, dál věřit v dobro, ukázaly jste mi, že každá překážka se dá překonat...